

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

Södermalms stadsdelsnämnd

2021-01-28

Ärende 8

Verksamhetsplan 2021 för Södermalms stadsdelsnämnd

Christoffer Järkeborn m.fl., M
Anne-Lie Elfvärn, L
Anna-Klara Müntzing, MP
Lars Rottem Krangnes, C
Frida Bondesson, KD

Förslag till beslut

Södermalms stadsdelsnämnd:

- beslutar i enlighet med punkt 1–13 i förvaltningens tjänsteutlåtande
- uppdrar åt förvaltningen att med stöd av staden beräkna vad som krävs för att stadsdelen ska kunna bli klimatneutral senast 2030.
- uppdrar åt förvaltningen att under året analysera och utreda hur vi kan öka andelen egenlagad mat inom äldreomsorgen, vilka förutsättningar vi har för egna kockar och egna tillagningskök och vad detta skulle kosta
- Därutöver anføres följande:

Inledning och översiktligt om budget 2021

Vi är glada och stolta över den verksamhetsplan och budget som vi i stadsdelen tagit fram för det kommande året. Det är en urstark budget som vi idag fattar beslut om. Jämfört med 2020 ökar budgeten med drygt 140 miljoner kronor och ca 5,6 %. Det är den största ökningen någonsin i stadsdelsnämndens historia.

2020 var ett tufft år som mycket präglades av Covid-19-pandemin. Många av våra medarbetare har arbetat mycket hårt under året, bland annat inom äldreomsorgen. Det är svårt att idag göra en bedömning om när vi kan gå tillbaka till mer av normalitet och lägga pandemin bakom oss. Vad vi vet är att även 2021 kommer att präglas av pandemin. Det ställer extra krav på i stort sett alla våra verksamheter. Vi vet också att många både arbetar och har en större del av sin fritid hemma och i närmiljön. Det gör att vi under detta år också vill göra extra satsningar på våra parker och renhållningen på Södermalm.

På Södermalm har vi en budget 2021 på drygt 2,5 miljarder kronor. Vi gör viktiga satsningar. Bland annat tillför vi individ och familjeomsorg ca 16 miljoner kronor jämfört med 2020. Äldreomsorgen tillförs drygt 80 miljoner kronor, en ökning med nästan 7,5 procent. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning får en satsning på ca 16 miljoner kronor.

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

En oro för framtiden är hur mycket det ekonomiska biståndet kommer att öka. Vi ser hur antalet varsel ökar och vi är oroadade över vad detta innebär både när det gäller framtida skatteintäkter och ökade kostnader för stadsdelen. Nästa år ökar vi budgeten med ekonomiskt bistånd med nästan 18 %. Än så länge har vi inte riktigt sett hur kostnaderna har börjat öka i stor omfattning men vi är oroadade att kostnaderna kommer öka under 2021 och har tagit höjd för detta i budgeten.

Även om vi detta år har en förhållandevis god ekonomi och en bättre ekonomisk situation än många andra stadsdelsnämnder så är det viktigt att vi fortsätter att vara noga med hur vi använder skattebetalarnas pengar. Detta eftersom vi ser en fortsatt stor osäkerhet kring den globala ekonomin och vi fortfarande befinner oss i en omfattande pandemi. Detta samtidigt som behoven är stora och bland annat så ökar antalet äldre kraftigt under de kommande tio åren.

Den grönbå inriktningen för Stockholm

Vår politiska inriktning ligger fast. Stockholm ska vara en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar stad där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro, vill bilda familj, bygga relationer och åldras. Stockholm ska vara en öppen och modern stad med livskvalitet för alla stockholmare. Stockholm ska vara en stad med ren luft och rent vatten. Alla invånares frihet och möjligheter ska värnas oberoende av bakgrund. Stockholm ska vara ledande i genomförandet av de 17 globala målen i Agenda 2030.

Den grönbå majoritetens tre målsättningar ligger fast:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Det är dessa och stadens budget som skapar ramen för vårt arbete i stadsdelsnämnden.

Skapa ett ännu bättre Södermalm

Vi älskar Södermalm och vi i den grönbå majoriteten ser fram emot att under mandatperioden ett nytt verksamhetsår få styra Södermalms stadsdelsnämnd. Södermalm är ett livfullt stadsdelsområde med nya delar som Hammarby Sjöstad, gamla delar som Gamla stan och allt däremellan. Vi är Stockholms största stadsdelsområde och i vårt stadsdelsområde bor många fantastiska människor. Under 20210 beräknas 1323 000 människor att bo på Södermalm. På Södermalm råder en öppen inställning och vi gillar olika. Under mandatperioden vill vi fortsätta arbetet med att göra Södermalm till en ännu bättre stadsdel.

Vi kommer att säkerställa att Södermalms stadsdelsnämnd har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser och att vi använder skattemedlen effektivt till största nytta för södermalmsborna.

Ett viktigt fokus är att människor på Södermalm är självförsörjande och att vägen till arbete och svenskkunskaper är kort. Att Södermalm är ett hållbart stadsdelsområde med en god livsmiljö. Som samtidigt bidrar till minskade klimatutsläpp och ökad biologisk mångfald utifrån stadens förutsättningar. Att Södermalm är ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde att bo, vistas och driva företag i. Att alla Södermalms barn trivs och når sin fulla potential på Södermalms förskolor. Att alla södermalmsbor i behov av stöd får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet och att alla äldre på Södermalm får en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet. Utifrån en bred kompetens ska stadsdelsnämnderna erbjuda en hållbar samhällsservice av hög kvalitet. Stadsdelsnämnderna ska vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda.

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

När det gäller nämndmålet om att kontinuerligt pröva att upphandla verksamhet i konkurrens vill vi tydliggöra att det vid varje tillfälle handlar om att överväga huruvida en upphandling antas kunna tillföra mervärden ur innovativt, ekonomiskt, socialt och hållbarhetsperspektiv och väga samman dessa aspekter. Att kontinuerligt jobba med uppföljning och utveckling av all verksamhet är mycket angeläget.

Södermalm ska även i fortsättningen vara en öppen och inkluderande stadsdel där mångfald och minoriteter synliggörs och där var och en får möjlighet att vara den hen er. Också i 2021 ska detta speglas i verksamheter som möter alla medborgares behov på likvärdiga villkor. Jämställdhets- och barnperspektiv, tillgänglighet och minoriteters rättigheter ska beaktas. Ungdoms-, pensionärs- och funktionshindersråden är viktiga medspelare för att uppnå detta.

Bland riktade satsningar för jämlika villkor vill vi lyfta fram insatser för att stärka nyanlända kvinnors möjligheter att delta i arbets- och samhällslivet, uppdatering av tillgänglighetsinventeringen, fortsatt arbete med hbtq-diplomering i äldreomsorgen och aktiv kartläggning av nationella minoriteters behov inom förskola och äldreomsorg.

Ökat fokus på hållbarhet

Agenda 2030:s globala mål för hållbar utveckling ligger till grund för en hållbar utveckling och Stockholm ska vara ledande i genomförandet av de 17 globala hållbarhetsmålen. Stockholm ska också vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet, där staden intar rollen som en internationell förebild i det globala miljö- och klimatarbetet. Vi vill att Södermalm ska ha en framträdande roll, vara aktiv och gå före som stadsdel i detta arbete.

Miljö- och klimatfrågan är helt avgörande. Stadens uppsatta mål är ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 och att ha en fossilfri organisation 2030. Arbetet för miljö och klimat ska göra tydliga avtryck inom alla politiska områden och stadens egna verksamheter på vägen mot en verkligt klimatsmart och hållbar stad. Tydliga och ambitiösa miljömål är också viktiga för att släppa loss den kraft som finns hos företag, offentlig sektor och stockholmarna för att klimatinvestera för framtiden. Genom medel för klimatinvesteringar och med stöd av klimatmiljarden kan vi öka takten för klimatarbetet i stadens egna verksamheter.

Stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och den nyligen antagna handlingsplanen för biologisk mångfald är angelägna dokument som behöver ge avtryck i varje stadsdel. Vi har i stadsdelen sedan 2019 tagit fram en egen miljö- och klimathandlingsplan som har konkretiserats sedan dess. Planen är ett mycket viktigt verktyg framöver, den innehåller nedbrutna mål för stadsdelen och ger överblick och konkret stöd för de olika verksamheterna.

Trots att vi är en stadsdel mitt i staden har vi en biologisk mångfald att vara rädda om och förstärka. Vi arbetar med att skapa mer ängsmark, plantera blommor som är bra för insekter och pollinatörer och små, men viktiga åtgärder som också värdesatts av många i stadsdelen är de bibon som satts upp i parker. Stadsdelens naturreservat, unika i stadsmiljön, vårdas.

Vårt mål för ekologiska livsmedel är 70 % i stadsdelen, en bra bit över stadens. Många av stadsdelens förskolor klarar detta galant och vi strävar mot att nå detta i alla verksamheter. Vi har en viktig ambition i att minska matsvinnet. Ett nytt verktyg har börjat användas ”Hantera Livs” som beräknar koldioxidutsläppen från livsmedelskonsumtionen, det skapar en större medvetenhet och ska leda till minskad klimatpåverkan. Hämtning av matavfall ska fortsatt förstärkas och inom en snar framtid har staden krav på att det ska bli obligatoriskt. Vi söker fortsatt klimatinvesteringsmedel för minskade utsläpp. Alla verksamheter använder stadens återbruk vid anskaffning av möbler.

Staden har ingått i ett så kallat klimatkontrakt inom satsningen Klimatneutrala städer där 9 städer med partners ingår och samarbetar. Städer i världen som växer i storlek står i dagsläget för 3 procent av jordytan och står samtidigt för 70 procent av alla växthusgaser. Det innebär att städer kan göra stor

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

skillnad om de lyckas bli klimatneutrala. Klimatkontrakten innebär att städerna tagit på sig att testa nya arbetssätt och lära av varandra och arbeta mot fungerande städer för såväl medborgarna, företag och samhälle där både ekonomi och klimat måste hänga ihop. Strävan är ett sätt att skynda på arbetet och skapa draghjälp mellan städer.

Vi ser att även stadsdelar har en viktig roll och vill att Södermalm ska ta sig an denna utmaning tydligt. Vi vill därför att stadsdelen i samarbete med staden tar fram en beräkning av vad som krävs för att stadsdelen ska bli klimatneutral till 2030 och hur det ska kunna ske. Vissa saker behöver ske på central nivå i staden, men annat kan stadsdelen själv göra. Att binda kol i marken har t ex visat sig kunna fånga koldioxidutsläpp på ett bra sätt och kan göras mer storskaligt parallellt med andra åtgärder för att minska utsläpp. Vi anser att stadsdelen därmed kan både bidra och driva arbetet framåt.

Parker, platsutveckling och upplevelser

Vi satsar på parker, platsutveckling och upplevelser i stadsmiljön. Renhållningen i parkerna stärks, ambitionen är också att klottersaneringen i staden ska fungera bättre och svarstiden på inkomna synpunkter och klagomål från medborgarna ska kortas. Under året kommer vi att påbörja arbetet med att ta fram ett program för upprustning av Mariatorget.

Parkerna och grönstrukturen är otroligt betydelsefulla i vår stadsdel och vi ska vara rädda om de vi har. Stadsdelen behöver på sikt mer grönytor i takt med att stadsdelen växer. Att större fokus på biologisk mångfald nu finns med är mycket bra. Vi är också glada över den klara ambitionshöjning vi gör av parkskötsel i samband med den nya upphandling som gjorts och där höga krav ställs. Att vi i upphandlingen också ställer sociala krav är vi tidigt ute med i staden.

Boende och besökare ska känna sig hemma och välkomna i stadsdelen. Klagomål ska tas på allvar, men samtidigt är det viktigt att vi fortsatt värdesätter att vi har en stadsdel med och för människor i olika livssituationer. Stadsdelen har en förhållandevis hög andel av sociala verksamheter, vilket också är något vi värdesätter.

Vi kommer genomföra särskilda insatser för att lyfta upplevelsen i parkerna. Utöver det som tidigare nämnts om att anlägga boplatser för bin och andra insekter och ytor med ängsmark i utvalda parker kommer en satsning på renovering av befintliga parkbänkar att göras. Vi kommer även genomföra utplacering av källsorteringsstationer i parkmiljön. Under våren färdigställs den länge efterlängtade renoveringen av Lugnets terrass och träbryggorna vid Sickla udde.

Under året kommer vi att utöka antalet planteringar med biokolsbäddar och förvaltningen kommer titta på hur vi kan använda biokolsbäddar i större omfattning. Detta är ett effektivt sätt att kunna binda koldioxid.

Vi kommer också att fortsätta satsningen på självkomprimerande solcellsdrivna skräpkorgar och genomföra en fortsatt utveckling av bryggor för ökad tillgång till vattennära lägen. Vi hoppas också på att kunna få till fler utegrillar på Södermalm.

Södermalm är Stockholms kanske främsta kulturstadsdel. Många kulturaktörer har svåra villkor under pandemin, samtidigt som behoven för trygga och tillgängliga kulturupplevelser i lokalmiljön är större när fler av oss både jobbar och har vår fritid hemma. Under 2021 stärker vi kulturområdet genom att tillsätta en kultursamordnare som ska ha en aktiv dialog med ungdoms- pensionärs- och funktionshindersråden, fritidslots och stadsdelsmammor. Civilsamhället är avgörande för det lokala kulturlivet på Södermalm och vi är glada och stolta över att kunna stärka föreningslivet genom höjda föreningsbidrag och mer systematisk samverkan med föreningarna inom ett flertal verksamhetsområden.

Höjda ambitioner för äldreomsorgen

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

Den pågående pandemin har inneburit mycket stora påfrestningar för de äldre, anhöriga och medarbetare. Det viktigaste uppdraget för äldreomsorgen kommer också den närmsta tiden vara att skydda de äldre som bor på särskilda boenden eller får hemtjänst. Äldreomsorgen ska också under en pandemi vara personcentrerad, präglas av meningsfullhet och livskvalitet för individen. Personalen ska ha en trygg och hållbar arbetsmiljö. Under 2021 kommer vi genomföra en omfattande kompetensutveckling inom äldreomsorgen, det handlar bland annat om demens, språk, psykisk ohälsa, dokumentation samt välfärdsteknologi. Det är en viktig satsning både på de äldre och på äldreomsorgens medarbetare.

Vi fortsätter fokuset på att skapa en bra måltidssituation med vällagad mat och social gemenskap. Idag lagar vi mer mat på avdelningarna än för ett år sedan. Vi vill från den grönbå majoriteten fortsätta denna utveckling och vi ger därför förvaltningen i uppdrag att utreda hur vi kan öka andelen egenlagad mat på Södermalm inom äldreomsorgen. Vår ambition är att vi ska ha fler egna kockar och fler egna tillagningskök. Vi är medvetna om att detta inte är enkelt och äldreomsorgen skiljer sig en del från exempelvis förskolan men vi hoppas kunna öka andelen egenlagad mat inom äldreomsorgen.

Vi stärker insatserna för att minska social isolering och ensamhet bland äldre. Det är viktigt med ett brett utbud av aktiviteter och träffpunkter för äldre i hela stadsdelområdet. Under året fortsätter arbete även att kunna genomföra aktiviteter trots pandemin. En IT-fixare är anställd och kan hjälpa äldre att exempelvis komma igång med olika digitala verktyg för att kunna hålla kontakt med familj och vänner. Under året ska vi anställa en hälsopedagog på den förebyggande enheten. En långsiktig strategi kommer också tas fram när det gäller digitalisering och välfärdsteknik.

Ökat fokus på lärande och rörelse i förskolan

Arbetet med att utveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus fortsätter under 2021. Vi vet idag hur viktigt det är med fysisk aktivitet för alla och i synnerhet för barnen och att många barn idag rör på sig för lite. Vi ser fram emot att den fysiska aktiviteten ökar på våra förskolor och att alla barn får den fysiska aktivitet som de behöver.

Antalet barn på Södermalm inom förskolan kommer minska under 2021. Det innebär att vi måste anpassa verksamheten för färre barn. Enligt prognosen kommer 100 färre barn gå i de kommunala förskolorna under nästa år. Vi kommer därför framöver att få fortsätta se över våra lokaler och säkerställa att vi har rätt andel lokaler. För oss i den grönbå majoriteten är det viktigt att vi lägger så mycket resurser som möjligt på förskolepersonal.

Ökat fokus på trygghet

Socialtjänsten på Södermalm gör ett viktigt arbete för många av våra mest utsatta medborgare. Under 2021 gör vi en särskild satsning för att allvarssamtal inom 48 timmar med ungdomar som begått brott och samverkan med socialtjänst, polis, skola och fritidsverksamhet ska förbättras.

Arbetet med Söderandan fortsätter och vi gör nästa år en särskild satsning på 300 000 kronor till trygghetsskapande åtgärder. Vi satsar också 300 000 kronor på utomhusaktiviteter detta med anledning av den pågående pandemin. Under året kommer förvaltningen i samverkan med polisen och regionen arbeta för att minska problematiken med sprutor och kanyler i stadsmiljön. Platssamverkan kommer också att fortsätta.

Vi ökar antalet fältassistenter från 5 till 6 på Södermalm och genomför en satsning för att få till ett än bättre samarbete med organisationer med nattvandrare inom stadsdelen.

Förbättrad samverkan och fokus på att få ut personer i arbete

Vi kommer öka våra insatser nästa år så att fler nyanlända ska försörja sig själva efter etableringstiden. Detta är en stor utmaning och idag är det för få som kommer ut i egen försörjning, här behöver mer göras. Vi kommer dubblera de resurser som ska arbeta med att stödja så att demäniskor som berörs kan flytta till ett i eget boende och få en egen försörjning. Vi ökar antalet fältassistenter från 5 till 6 på

Bilaga § 8 – eget förslag majoriteten

Södermalm och genomför en satsning för att få till ett än bättre samarbete med organisationer med nattvandrare inom stadsdelen.